

Giegengack

Gigengack - Geigengack

History & Genealogy

REISVERSLAG

GK Reis: Van 19 t/m 22 maart 2010.
Door: (Henglo-tak) Frans, Erik, Frank Ingo en (Amsterdam-tak) John Gigengack
Bezoeken aan: Gigengack's in Bocholt en Giegengack's in Thüringen (Klein Schmalkalden).
Logies: In Soest (1) en Meiningen (2) beiden in Duistland
Samengesteld door: John Gigengack

BOCHOLT.

1. Naar aanleiding van contacten met Ludger Gigengack (1954) werden wij, vanwege zijn afwezigheid (zakelijk verblijf Egypte), door zijn nog zeer vitale ouders, Käthe (82) en Herbert Gigengack (83), met 'caffee und kuche' gastvrij ontvangen. Als lunch had Käthe een voortreffelijke goulashsoep gemaakt. *Klik op: [bij Käthe en Herbert](#)*
Tijdens de lunch kwam ook de jongste zoon Christopher met zijn vrouw even langs om zijn moeder bij deze drukte te helpen.

Herbert (1927) is de zoon van Alex Gigengack (1891). Alex is de 5de zoon van Johann Anton Gigengack (1853) uit Bocholt. De oudste zus van deze Alex heette Maria. Zij is getrouwd met Wilhelm Pastwa (1882). Derhalve is Maria Pastwa (geboren Gigengack) een tante van Herbert en Marianne Pastwa verder weg.

- 2.(?)In de middag werd een bezoek gebracht aan Marianne Pastwa Hodong. Zij is een (klein) dochter (?) van Martin Pastwa (1916). De ouders van Marianne bezaten een groetenzaak en verbouwden zelf op een groot stuk grond nabij hun winkel, de groeten en fruit. Door de jaren heen zijn op het grote stuk grond huizen voor de verhuur gebouwd. De winkel is een zaak voor bloemsierkunst geworden. Marianne als enige dochter bezit al de bebouwing en winkel. *Klik op: [bij Marianne Pastwa](#)*

KLEIN SCHMALKALDEN (KS)

3. Voor vertrek uit Nederland was er geen enkel contact meer geweest met Helmut die de familie in KS zou optrommelen. Bij aankomst in KS (zaterdag rond 16.00u) was het nog even spannend of we het mogelijke ontmoetingsadres van Johanna Weber konden vinden. Zoniet dan zou de reis daarheen zomaar voor niets zijn geweest. Via navragen bij enkele voetgangers werd het adres gelukkig gevonden. Na aanbellen werden we allerhartelijkst door Johanna, Magdalena en Helmut Giegengack ontvangen. In korte tijd werd door hen ook een tafel voor 'caffee und kuche' in gereedheid gebracht. Voor de volgende dag werd met Helmut afgesproken voor een rondgang en zouden we elkaar om 10.00u in Schmalkalden treffen. *Klik op: [Sneeuw bij Kleinschmalkalden](#)*
4. Schmalkalden, een groter dorp dan uiteraard KS, blijkt een alleraardigst plaatsje met veel in goede staat verkerende 'Fachwerk'-huizen. Aan alles blijkt dat het voorheen een belangrijke plaats is geweest. *Klik op: [Museum in Schmalkalden](#)*
In deze plaats is Helmut geboren en op 4-jarige leeftijd in 1944 (vanwege bombardementen) verhuist naar het voorvaderlijk huis in KS. Tijdens rondleiding door Schmalkalden vertelde Helmut op analytische wijze en op luchtige toon over het leven in de voormalige DDR (1949-1989).
5. Terug in KS, om ca 15.00u, werd eerst nog een bezoek gebracht aan het lokale protestantse kerkje. Op de muur rechts boven op de 1ste etage is, ter nagedachtenis aan gesneuvelde dorpsbewoners, de naam van Kurt Giegengack te lezen. Kurt was de broer van Gertrud en diende in het Duitse leger. Hij is in 1944 in de Ardennen omgekomen. Gertrud heeft het graf van haar broer ná de val van de muur (1989) bezocht en wat meegenomen aarde uit KS daarover uitgestrooid.

- In aansluiting op uitgebreide informatie van Helmut over de geschiedenis van de streek en KS zelf, krijgen we van Helmut verrassend nieuwe informatie te horen.

Helmut verteld dat er informatie is over het bestaan van een zekere Valten (c.q. Valentin) Giegengack, eigenaar van een stoffen-linnen/beddenzaak, in 1583.

De winkel van deze Valten Gk werd in dat jaar op 16 maart beroofd. De daders waren Hans en Wolf Mahler. Hans werd als veelpleger samen met een andere veelpleger en dief (Hans Eichel) ter dood veroordeeld en reeds op 22 maart 1583 opgehangen. Van Wolf Mahler wordt vermeld dat zijn rechterhand werd afgehakt en hij een gebiedsverbod heeft gekregen. Deze gruwelijke archief verhalen werden in 2009 opgetekend in een streekblad genaamd: "Heimat Kleinschmalkalden". Johanna (oudste zus van Helmut) uit KS is daarop geabonneerd.

Belangrijk is dat via dit blad het bestaan wordt aangegeven van een oudere Giegengack dan de ons eerder bekende en vermeende stamvader, Hans Giegengack, die rond 1600 in KS is geboren en in 1669 daar is gestorven.

AANVULLENDE GEGEVENS

- Daarnaast wist Helmut ons opnieuw te verrassen met een document waarin wordt verhaald van ene Kunz Giegengack die rond 1424 leefde in de omgeving van Sülzbach (gelegen bij Saarbrücken en dus ca 450 km ten zuidwesten van Schmalkalden). Helmut was met zijn vrouw Magdalena in 2005 in Nieuw Zeeland waar hij via een bepaalde internetoptie de herkomst van onze achternaam kon navragen. Via deze optie heeft hij een document ontvangen met voornoemde en andere gegevens. De betrouwbaarheid van deze gegevens moet overigens nog worden geverifieerd. Opmerkelijk is dat aangegeven wordt dat Duitse achternamen terug gaan tot ver vóór de 12de eeuw. De oorspronkelijk Latijnse vorm zou een latere min meer of meer fonetische weergave in spreek- of landstaal zijn.

Zie **BIJLAGE I: Herkomst achternaam Giegengack via Helmut Gk (Chemnitz) .**

- In vogelvlucht heeft Helmut nog een mogelijke oorspong van onze afkomst aangegeven en verteld over de geschiedenis.

Historisch gezien zouden onder meer de autochtone Duitsers en dus ook de Gk's mogelijk van de Kelten afstammen (ca 700 v.Chr.). In de wat latere tijd (ca 400 na Chr.) zijn de Germanen gekomen.

Veel oude archieven in dit gebied zijn helaas tijdens de 30 jarige oorlog (1618-1648) verloren gegaan. In de 12de eeuw moet Klein Schmalkalden wel al hebben bestaan. In bewaard gebleven oude documenten van 1378 wordt verwezen naar ijzersmeden in 'Smalghaldin', het huidige Kleinschmalkalden.

De bovenloop van het riviertje 'Schmalkalde' vormde eeuwenlang de grens tussen de Hessische (vanaf 1866 Pruisen) en de Saksen-Gotha wijk. Deze natuurlijke grens vormde destijds een belangrijke onderscheid tussen de bewoners in deze streek.

Aan de zogenoemde Gotha-zijde, leefde men bovenal van het ijzersmeden en de mijnbouw. Op de andere oever woonden en werkten vooral handelaren. Aan deze (Hessische-)zijde zouden de vroegste Giegengack's hebben gewoond.

Na de economische terugval in de 17e Eeuw werd langzamerhand de belangrijkste bron van inkomsten, de mijnbouw, vervangen door fabricage van blaasbalgen, het bewerken van ijzer en metaal zoals het maken van sloten en spijkers. Aan de andere oever kwam de industrie van mandenmakerij tot bloei. Sigaren, fijne ijzerwaren, tassen- en leerfabrieken, verdrongen later deze mandenmakerij.

In oktober 1945 werd de stad omgedoopt in "Pappenheim", naar de sociaaldemocratische antifascist Louis Pappenheim uit Schmalkalden. Op verzoek van de inwoners kreeg het op 27 Juli 1990 weer de oorspronkelijke naam "Kleinschmalkalden" terug.

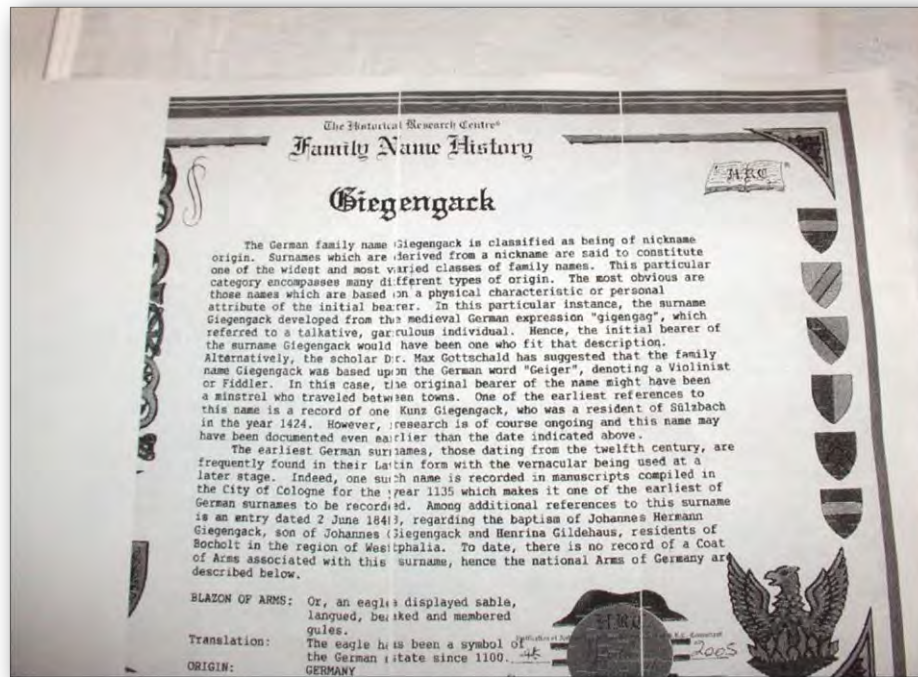
TEN SLOTTE

9. Ten slotte treft onze lange afstand causeur, Frans Gigengack, grote waardering voor het veilige en plezierige rijden. Onderweg zijn vele zaken aan de orde geweest, waaronder; de economie, de politiek, het bankwezen, de kermis etc...
Concluderend valt aan te geven, dat veel van deze zaken met een zeer groot wantrouwen moet worden bekeken. En vooral ook dat er vele goochelaars zijn en dat het ontbreekt aan zekerheden. Desalniettemin geldt in het algemeen dat respect en tolerantie de pijlers zijn waar dringend aangewerkt moet worden.

Foto rapportage:

[Visit \(Klein\)Schmalkalden](#)

BIJLAGE I: Herkomst achternaam Giegengack via Helmut Gk (Chemnitz)

English (original document text)

The German Family name Gk is classified as being of nickname origin. Surnames which are derived from a nickname are said to constitute one of the widest and most varied classes of family names. This particular category encompasses many different types of origin. The most obvious are those names which are based on a physical characteristic of personal attribute of the initial bearer. In this particular instance, the surname Giegengack developed from the medieval German expression : "gigengag", which referred to a talkative, garrulous individual. Hence, the initial bearer of the surname Giegengack would have been one who fit that description. Alternatively, the scholar Dr. Max Gottschald has suggested that the family name Giegengack was based upon the German "Geiger", denoting a Violinist or Fiddler. In this case, the original bearer of the name might have been a minstrel who traveled between towns. One of the earliest references to this name is a record of one Kunz Gk, who was a resident of Sülzbach in the year 1424. However, research is of course ongoing and this name may have been documented even earlier than the date indicated above.

The earliest German surnames, those dating from the twelfth century, are frequently found in their latin form with the vernacular being used at a later stage. Indeed, one such name is recorded in manuscripts compiled in the City of Cologne for the year 1135 which makes it one of the earliest of German surnames to be recorded. Among additional references to this surname is an entry date 2 June 1848, regarding the baptism of Johannes Hermann Giegengack, son of Johannes Giegengack und Herina Gildehaus, residents of Bocholt in the region Westphalia. To date, there is no record of a Coat of Arms associated with this surname; hence the national Arms of Germany are described below.

Deutsch:

Der deutsche Familienname Giegengack ist in die Kategorie der auf Spitznamen zurückgehenden Nachnamen einzuordnen. Sie umfasst die wohl umfangreichsten und vielfältigsten Namensformen mit sehr unterschiedlichen Bezügen. Am offensichtlichsten ist der Bezug bei Namen, die sich auf körperliche oder persönliche Eigenarten ihres ursprünglichen Trägers beziehen. In unserem Fall kann der Name Giegengack von dem mittelhochdeutschen Ausdruck „gigengag“ hergeleitet werden, der eine gesprächige, schwatzhafte Person bezeichnet. Der ursprüngliche Namensträger könnte deshalb jemand gewesen sein, auf den diese Eigenschaften zutreffen.

Eine andere Namensdeutung geht auf den Gelehrten Dr Max Gottschald (Gottschalk?), der einen Zusammenhang zwischen dem Namen Giegengack und dem deutschen Wort „Geiger“ herstellt. Danach könnte der erste Namensträger ein – damals von Ort zu Ort ziehender – Spielmann gewesen sein.

Eine der frühesten Erwähnungen des Namens betrifft einen Kunz Giegengack, Einwohner von Sülzbach, aus dem Jahre 1424. Die Recherchen dauern natürlich noch an, und der Name könnte sogar früher als oben angegeben dokumentiert sein.

Die frühesten aus dem 12. Jahrhundert stammenden deutschen Familiennamen finden sich häufig in latinisierter Form und wurden erst später in deutsch (bzw. Mundart) benutzt. Tatsächlich findet sich ein solcher Name in einer Kölner Manuskriptsammlung aus dem Jahre 1135, was ihn zu einen der frühesten deutschen Familiennamen macht.

Unter anderen Verweisen auf diesen Familiennamen gibt es einen Eintrag vom 2. Juni 1848 über die Taufe von Johannes Hermann Giegengack, Sohn von Johannes Giegengack und Henrina Gildehaus, Einwohner von Bocholt in Westfalen.

Bisher gibt es keinen Hinweis auf ein mit diesen Namen verbundenes Wappen.

Nederlands:

De Duitse achternaam Giegengack is geclassificeerd als zijnde van oorsprong een bijnaam(of scheldnaam). Van familienamen die zijn afgeleid van een bijnaam wordt gezegd dat ze een van de breedste en meest gevarieerde categorieën van familienamen vormen. Deze bijzondere categorie omvat veel verschillende soorten qua herkomst. De meest opvallende zijn de namen die gebaseerd zijn op een fysieke of een persoonlijke eigenschap van de eerste drager. In dit geval, de achternaam Giegengack, lijkt ontwikkeld uit de middeleeuws Duitse uitdrukking: "gigengag", waarin sprake was van een spraakzame, dan wel praatzieke (c.q. loslippig) persoon. Daarom zou de eerste drager van de familienaam Giegengack iemand zijn die aan deze beschrijving voldoet.

Als alternatief heeft de wetenschapper Dr Max Gottschald gesuggereerd dat de familienaam Giegengack gebaseerd zou kunnen zijn op het duitse "Geiger", ter duiding van een violist c.q. vioolspeler. In dit geval kan de oorspronkelijke drager van de naam een minstrel (troubadour, speelman) zijn die van stad naar stad trok.

Een van de eerste verwijzingen naar deze naam is een verslag van een **Kunz Giegengack**, die een inwoner van Sülzbach was in het jaar 1424.

Natuurlijk gaat onderzoek steeds verder en kan het vanzelfsprekend mogelijk zijn dat deze naam zelfs eerder dan de datum zoals hierboven aangegeven is gedocumenteerd.

De vroegste Duitse familienamen, die dateren uit de twaalfde eeuw, worden vaak gevonden in hun Latijnse vorm en is in een later stadium min of meer een fonetische weergave in spreek- of landstaal.

Inderdaad, is deze naam gevonden in oude handschriften die liggen opgeslagen in de stad Keulen en dateren van vóór het jaar 1135. Waardoor het één van de vroegste Duitse achternamen is die zijn geregistreerd. Onder extra verwijzingen naar deze naam is een entry datum; 2 juni 1848, betreffende de doop van Johannes Hermann Giegengack, zoon van Johannes Giegengack en Herina Gildehaus, inwoners van Bocholt in de regio Westfalen.

Tot op heden is er geen verslag van een wapen in verband met deze naam.